

[Avaleht](#) > ... > [Raha/Rahalised Nõuded](#) > [Hagi Tagamine Nõude Puhul ELi Liikmesriikides](#) > [France](#)

Hagi tagamine nõude puhul ELi liikmesriikides

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Prantsusmaa

1 Millised on abinõude eri liigid?

- Esialgse õiguskaitse abinõude üle otsustav kohtunik (*juge de référé*) võib igal ajal määrata kiirkorras ajutisi meetmeid (kiirmenetlused, ettemakse tegemine, väljatõstmised, teatavate tegevuste keelamine rahatrahvi ähvardusel, tõendite kaitse).

Esialgse õiguskaitse abinõude loetelu ei ole piiratud; kohtult võib taotleda kõigi kiireloomuliste esialgse õiguskaitse abinõude kohaldamist, kui nende vastu ei ole tõsiseltvõetavaid argumente või need on põhjendatud vaidluse olemasoluga (ettemakse tegemine, omandiõigusega elaniku väljatõstmine, eksperdihinnang kahju kohta või kahju tuvastamine jne). Peale selle võib kohus anda kiiresti korralduse võtta kõik esialgse õiguskaitse abinõud, mida peetakse vajalikuks kas otsese kahju ärahoidmiseks (muu hulgas hoone tugevdamine kokkuvarisemise ohu vältimiseks) või ilmselgelt ebaseadusliku häiringu kõrvaldamiseks.

- Hagi tagamise abinõude ehk kaitsemeetmete jaoks (ennetav arestimine võlausaldaja kaitseks ja kohtulik pant) on kehtestatud erikord. Need meetmed võimaldavad võlausaldajal – tavaliselt kohtu loal – takistada võlgniku ligipääsu kogu oma varale või selle osale või kohaldada selle vara suhtes spetsiaalset pandiõigust, et tagada selliste võlgade maksmine, mida ei ole veel kohtuotsusega tunnustatud, kuid mille sissenõudmine näib olevat ohus.

Neid kaitsemeetmeid võib võtta kahel järgmisel kujul:

- ennetav arestimine, mis võimaldab ennetavalt arestida materiaalsel vara (mööbel, sõidukid jne), immateriaalsel vara (rahasumma, õigused äriühingus, aktsiad ja osakud jne) või muid nõudeid (pangakontod, liisingumaksud jne);
- kohtulik pant, millega koormatakse kinnisvara (kinnispant), firmaväärtust, osanike osasid või väärtpabereid (hüpoteegi ajutine registreerimine, osade või väärtpaberite pantimine).

2 Millistel tingimustel võib selliseid abinõusid rakendada?

2.1 Menetlus

- Esialgse õiguskaitse abinõud: taotlus tuleb kohtule esitada kohtukutsega (mille toimetab kätte kohtutäitur (*huissier de justice*)). Tegemist on kiirmenetlusega, mille raames kuulatakse ka vastaspool ära. Teatavatel tingimustel võib taotluse alusel kehtestada esialgse õiguskaitse abinõu ilma vastaspoolt eelnevalt ära kuulamata.
- Kaitsemeetmed: kohaldamine eeldab põhimõtteliselt kohtu eelnevat luba. Võlausaldaja vabastatakse siiski selle loa nõudest, kui ta saab tugineda täitedokumendile või kohtuotsusele, mis ei ole veel täitmisele pööratav. Sama kehtib aktsepteeritud käskveksli, lihtveksli või tšeki tasumata jätmise või renditud kinnisvara eest renditasu maksmata jätmise kohta (kirjaliku lepingu korral).

Esialgse õiguskaitse abinõude puhul määratakse kohtualluvus taotluse laadi alusel. Üldist pädevust teostab esimese astme kohtu (*tribunal judiciaire*) esimees. Oma pädevuse piires võivad esialgse õiguskaitse abinõude kohta otsuse teha ka kohalik kohtumaja (*Tribunal de proximité*) ja kaubanduskohtu (*Tribunal de commerce*) esimees, töövaidluskomisjoni (*Conseil des prud'hommes*) esimees ja põllumajandusmaaga seotud küsimusi käsitleva kohtu (*Tribunal paritaire des baux ruraux*) esimees.

Kaitsemeetmete puhul on pädev täitmiskohtunik, kes on esimese astme kohtu kohtunik, või kaubanduskohtu esimees, kui taotlus on esitatud enne kohtumenetlust ja selles taotletakse kaubanduskohtu pädevusse kuuluva võla kaitsmist.

Pädev kohus on võlgniku elukoha järgne kohus, kui võlgniku elukoht on Prantsusmaal. Muul juhul on pädev täitmise koha järgne kohus.

Põhimõtteliselt on juriidiline esindamine esialgse õiguskaitse abinõusid lahendava kohtuniku ja täitmiskohtuniku juures kohustuslik, välja arvatud teatavate taotluste puhul, eelkõige kui need puudutavad alla 10 000 euro suuruseid summasid. Ennetavaid arestimisi peab tegema kohtutäitur. See ei ole vajalik kohtuliku pandi registreerimiseks. Võttes aga arvesse pandi registreerimise õiguslikku keerukust, abistab võlausaldajaid alati jurist.

Kaitsemeetmetega seotud kulud kannab lõpuks võlgnik, isegi kui võlausaldajalt võidakse nõuda ettemaksete tegemist. Täitekulude suhtes kohaldatakse tasumäära, mille alusel määratakse kindlaks kohtutäituritele makstav tasu iga täitetoimingu ja kaitsemeetme eest.

Vastavalt 12. detsembri 1996. aasta dekreedile nr 96-1080 on kohtutäituri tasumäär kindel summa, mida väljendatakse olenevalt asjaomasest juhtumist kas kumulatiivselt või alternatiivselt kindlaksmääratud või proportsionaalsete tasudena, asjakohastel juhtudel ka haldustasu.

Seoses kaitsemeetmetega kuuluvad sissenõutavatelt summadelt arvestatavad proportsionaalsed sissenõudmistasud tasumisele ainult siis, kui kohtutäiturile antakse korraldus tasumisele kuuluvad summad sisse nõuda. Peale selle on eelnimetatud dekreedile lisatud tasude loetelus välistatud mis tahes läbiräägitava lisatasu küsimise võimalus, välja arvatud äriühingus osaluse õiguste ning aktsiate ja osakute ennetava arestimise korral võlausaldaja kaitseks.

2.2 Peamised tingimused

Kohus ei vii kaitsemeetmet ellu, vaid annab selle võtmiseks loa. Meetme täidab kohtutäitur loa saanu taotlusel.

Kui selleks on vaja kohtuniku eelnevat luba, peab nõue olema n-ö põhimõtteliselt põhjendatud.

Kaitsemeetmete puhul ei ole kehtestatud sõnaselget kiireloomulisuse tingimust.

Võlausaldaja peab tõendama, et esinevad võla sissenõudmist tõenäoliselt ohustavad asjaolud (näiteks oma vara varjava võlgniku pahatahtlikkus, mitme võlausaldaja olemasolu jne).

3 Abinõude ese ja laad

3.1 Millist liiki vara suhtes võib neid abinõusid kohaldada?

Ennetavat arestimist võib kohaldada kogu võlgniku vara suhtes, mis ei ole seaduse kohaselt mittearestitav vara (näiteks igapäevaseks eluks või oma kutsealal töötamiseks vajalikud esemed). Sama kehtib võlgade kohta; töötasu suhtes ei saa siiski kaitsemeetmeid kohaldada (isegi kui seda võib kohtuotsuse või muu täitedokumendi alusel arestida vastavalt töötasu arestimise korrale).

3.2 Milline on selliste abinõude mõju?

Kaitsemeetmena arestitud vara ei saa käsutada. Varad on endiselt võlgniku valduses ja ta vastutab nende eest, kuid ei saa neid käsutada. Kui võlgnik kõrvaldab seadusevastaselt vara, mis on arestitud, paneb ta toime õigusrikkumise, mis on karistatav rahatrahvi või vabadusekaotusega.

Arestitud rahasummasid hoitakse tinghoiukontol.

Võlgnik võib kohtuliku pandiga koormatud vara müüa, kuid võlausaldajal on õigus olla sellest teavitatud ja eelisõigus saada tulu kõnealuse vara müügihinna.

Kaitsemeetmena arestitud vara eest vastutab võlgnik, kellest saab selle vara haldaja. Sellist arestimist ei saa pöörata täitmisele kolmandate isikute vastu. Seevastu kohtulikku panti, mille olemasolu tuleb avalikustada (äri- või kinnistusregistris), saab täitmisele pöörata kõikide poolte suhtes.

Pankur (ja kõik kolmandast isikust võlgnikud), kes saab oma kliendi vara ennetava arestimise taotluse, on kohustatud viivitamata kohtutäiturile avaldama kõik oma kohustused võlgniku vastu (st kõik võlgniku nimel avatud kontod ja kõik võlgniku kontol hoitavad summad). Kui pankur keeldub ilma õiguspärase põhjusega seda teavet andmast, võidakse võlg võlgniku asemel temalt välja mõista.

3.3 Kui kaua sellised abinõud kehtivad?

Kaitsemeede tuleb võtta kolme kuu jooksul pärast selle kohaldamiseks loa andnud kohtu määruse tegemist. Vastasel korral muutub luba tühiseks.

Kui võlausaldaja ei ole veel algatanud menetlust oma nõude tunnustamiseks, peab ta seda tegema selle kuu jooksul, mil meede kohaldati. Vastasel korral muutub meede tühiseks.

Kaitsemeetmest tuleb võlgnikku teavitada hiljemalt kaheksa päeva jooksul. Võlgnikul on õigus pöörduda meetme või loa vaidlustamiseks lahendit täitvasse kohtusse. Lisaks on kohtul õigus ette kindlaks määrata kohtuistungiku kuupäev, mil pooled kutsutakse meedet arutama. Võlgnik saab meedet või luba vaidlustada põhimõtteliselt seni, kuni ennetavat arestimist ei ole veel pärast võlausaldaja nõude kohta tehtud kohtuotsust täide viidud.

4 Kas abinõu kohta saab esitada kaebuse?

Võlgnik võib kohtumääruse vaidlustada meetme enda vaidlustamisega samal ajal.

Lahendit täitev kohus, kes on pädev andma luba kaitsemeetmete kohaldamiseks, võib menetleda ka määruskaebusi. Tema otsuste peale võib esitada kaebuse apellatsioonikohtule.

Kui võlgnik saab meetme kohaldamise lubamisest teada samal ajal kui meetmest endast, kohaldatakse määruse ja meetme vaidlustamise suhtes samu eeskirju, st mõlemat saab vaidlustada üksnes seni, kuni meedet ei ole veel kohaldatud.

Edasikaebus ei peata kaitsemeetme toimet, meedet kohaldatakse seni, kuni kohus ei ole teinud sellest vabastamise määrust või meede kehtetuks tunnistanud.

Esialgse õiguskaitse abinõude kohaldamise määrusi saab vaidlustada apellatsioonikaebusega, kui abinõud võeti võistleva menetluse tulemusena, või ajutise peatamise teel, kui need võeti mittevõistleva menetluse tulemusena.

Lingid

[Legifrance'i veebisait](#)

[Justiitsministeeriumi \(*Ministère de la Justice*\) veebisait](#)

[Prantsuse kohtutäiturite koja \(*Chambre Nationale des Huissiers de Justice*\) veebisait](#)

■ Viimati uuendatud: 05/04/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.